

1100. numurā

Mums ir daudz labu, atsaucīgu, čaklu cilvēku dažādās darba jomās. Pienākusi gadskārtējā reize viņus godināt. Intervijas ar izcilākajiem lasiet – 5. – 6. lpp.

Šogad notiks LNS biedrību un grupu kopsapulces, izvērtējot padarīto darbu un tālākos uzdevumus. Skatiet grafiku un noteikti piedalieties! – 3. lpp.

Kādas būs svarīgākās izmaiņas pensionāriem šogad? Lasiet svarīgu ziņu par īpašu pabalstu, kas jāpiesaka pašiem. Lai to saņemtu, jāievēro vairāki nosacījumi. Turpat arī tabula, kurā katrs var atrast savu pensijā iešanas gadu un mēnesi periodā no 2019. līdz 2022. gadam. Lasiet – 10. lpp

Laika tilts pāri 2018. gadam

Aizvadīts kārtējā LNS darbīgā gada noslēguma pasākums Rītausmā. Tas notika 15. decembrī LNS projekta “Laika tilts” ietvaros un saucās “Valsts jubilejas gadu noslēdzot”.

Pasākumā piedalījās 152 dalībnieki, kuri pie bagātīgi klātiem galdiem varēja baudīt svētku sajūtu. Svētku koncerts bija veidots no LNS pašdarbības kolektīvu 2017. – 2018. gada labākajiem priekšnesumiem, par vadmo-

tīvu ņemot 2018. gada nozīmīgāko pasākumu – Latvijas simtgadi. Skaisti dekorētajā Rītausmas zālē noslēguma pasākumu atraktīvi vadīja Brigita Lazda un Ivars Kalniņš.

Tālāk lasiet 4. lpp.

LNS Gada cilvēks – Vita Alksne

Saņemot balvu, bija ļoti apjukusi, pārsteigta un neticēja savām acīm. Trūkst vārdu, lai aprakstītu izjūtas, bet saka paldies par pagodinājumu. Stāsta LNS Gada cilvēks 2018 Vita Alksne.

Tagad man jautā, kas jādara, lai kļūtu par Gada cilvēku. Jāvādās pēc savas sirdsapziņas, jāciens savi līdzcilvēki, jābūt atsaucīgam, aktīvākam, jācenšas parādīt sevi no vislabākās puses.

Pie manis nāk apmeklētāji ar daudzām un dažādām vajadzībām. Es vispirms klientu uzklāstu, cenšos izprast viņa problēmas un emocionālo stāvokli. Atbilstoši klienta vajadzībai, es viņu nosūtu vai nu pie sociālā darbinieka, vai pie surdotulka, vai psihologa, vai zīmju valodas speciālista, vai arī uz Surdotehniskās palīdzības centru.

Sniedzu atbalstu, skaidroju un mācu klientam pašam lietot dažādus pakalpojumu portālus, piemēram: latvija.lv, Ibankas maksājumi, Elektrum, LMT, e-veselība, e-poliklīnika, u.c.

Kopā ar klientu apspriežam un meklējam viņam piemērotu darbu. Gadās, ka palīdzu uzrakstīt CV, iesniegumu, paskaidrojumu. Reizēm ir neparedzēti gadījumi, kad vajadzīga palīdzība, piemēram, zīmju valodas tulks. Tad saprotami un vienkārši izskaidroju situāciju.

Pēc darba viennēr esmu mājās, kopā ar dēlu un ģimeni. Paskatos, kā dēlam iet mācībās, protams, arī jāp dara visādi mājas darbi. Ir dienas, kad pēc padarītā pārņem liels nogurums, tad ņemu labu grāmatu palasīt, tas man palīdz relaksēties.

Brīvdienās izbraucu ārpus Rīgas. Interesējos par kulināriju, mēdzu palutināt ģimeni ar kaut ko garšīgu. Atvaļinājumā kopā ar ģimeni dodamies kādā ceļojumā. ▲

Tālāk lasiet 5. lpp.

LNS valde skata budžeta grozījumus

4. decembrī notika LNS valdes vienpadsmitā sēde šogad. Galvenā tēma – par 2018. gada trešajiem budžeta grozījumiem.

Kāpēc tie vajadzīgi? No tā laika, kad valde apstiprināja otros budžeta grozījumus, ir tikuši apstiprināti vairāki projekti, tiem saņemts finansējums, papildus saņemts arī finansējums LNS deleģēto valsts uzdevumu izpildei – līdz ar to pieaug arī ienākumi. Projektus realizējot, finansējums tiek izlietots, un tātad pieaug arī izdevumi.

Valde budžeta grozījumus atbalstīja un nolēma iesniegt šo grozījumu projektu LNS domei apstiprināšanai.

Sēdes vadītāja LNS prezidente Sandra Gerenovska informēja, ka 2018. gada pārskatam vajadzīgs revidents visās četrās LNS SIA.

Valde nolēma par SIA „LNS Rehabilitācijas centrs”; SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs”; SIA „LNS Nekustamie īpašumi” un SIA „LNS DANE” revidentu iecelt SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” zvērināto revidentu Jāni Mežielu.

Visām 4 SIA uzdots noslēgt atsevišķus līgumus ar SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” par revīzijas pakalpojuma sniegšanu.

Arī visai Latvijas Nedzirdīgo savienībai vajadzīgs pārskata revidents, tāpēc **valde nolēma** ierosināt domei LNS 2018. gada pārskata revīzijai par revidentu iecelt SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” zvērināto revidentu Jāni Mežielu.

Valde lēma sasaukt domes sēdi 15. decembrī pl.11, Rīgā, Elvīras ielā 19 k-2. Domes darba kārtībā – trešo budžeta grozījumu apstiprināšana, revidenta iecelšana un dažādi citi jautājumi, kas radīsies uz vietas.

19. decembrī notika 2018. gada pēdējā valdes sēde. Apsprieda mūsu SIA 2018. gada budžetu nepieciešamos grozījumus.

LNS viceprezidente Brigita Lazda informēja, ka radušās izmaiņas LNS valdes 2018. gada 21.februārī apstiprinātajā SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” 2018.gada budžetā.

Valde iepazīs ar izmaiņām un apstiprināja RC budžetu ar grozījumiem – ar

1 037 135,92 eiro ieņēmumiem un 1 035 553,00 eiro izdevumiem.

Valde atļāva SIA „LNS Rehabilitācijas centrs” valdes locekļiem Lilitai Janševskai izmaksāt Ziemassvētku prēmiju minimālās algas apmērā.

Līdzīgs lēmums tika pieņemts par SIA „LNS nekustamie īpašumi” (NĪ). LNS valdes gada sākumā apstiprināto budžetu valde tagad apstiprināja ar grozījumiem: ar vienādu ieņēmumu un izdevumu summu 524 682 eiro. Valdes locekļiem radās jautājums, kāpēc NĪ nav peļņas. Tika sniegta atbilde, ka NĪ ir lieli izdevumi LNS nekustamo īpašumu un dokumentācijas sakārtošanā, lai varētu uzsākt siltināšanas projektu. Saistībā ar šo projektu gan Rēzeknē, gan Rīgā ir atbrīvojušās izīrētās telpas. Līdz ar to mazāk ienākumu.

Valde atļāva SIA „LNS nekustamie īpašumi” valdes loceklim Guntaram Pāvelam izmaksāt Ziemassvētku prēmiju minimālās algas apmērā.

Arī SIA „LNS Surdotehniskās palīdzības centrs” (SPC) tika iesniedzis LNS valdei 2018. gada budžeta grozījumu projektu. **Valde nolēma** to apstiprināt ar iesniegtajiem grozījumiem – ar 1 344 863,15 eiro ieņēmumiem un 1 389 425,44 eiro izdevumiem.

Pēc tam valde tika informēta, ka SPC plāno Latvijas Nedzirdīgo savienībai pārskaitīt dividendēs 178 118 eiro. Bet lūdz iespēju izmaksāt šo summu atsevišķos maksājumos 24 mēnešu laikā. Dividendes ir iepriekšējo gadu neizlietotā peļņa, ko uzņēmums izmaksā savam īpašniekam, šajā gadījumā – Latvijas Nedzirdīgo savienībai.

Valde nolēma no SPC peļņas, kas uzkrājusies līdz 2017. gadam 309 131 eiro apmērā, izmaksāt Latvijas Nedzirdīgo savienībai dividendēs 180 000 eiro šādos termiņos: 30 000 eiro – līdz 2018.gada 28.decembrim; pēc tam atlikumu 150 000 eiro – katru mēnesi pārskaitīt LNS 6 000 eiro (kopā 25 maksājumi) līdz 2021.gada 31.janvārim.

Valde atļāva SPC valdes priekšsēdētājai Inesei Immurei izmaksāt Ziemassvētku prēmiju 75% apmērā no pamatalgas.

SIA „Dane” budžets palika negrozīts.

Valde nolēma SIA „Dane” direktorei Ritai Oniani izmaksāt Ziemassvētku prēmiju minimālās algas apmērā. ▲

Zigmārs Ungurs

Domes sēdē

Beidzamajā 2018. gada domes sēdē LNS prezidente Sandra Gerenovska un galvenā grāmatvede Ilze Roķe iepazīstināja domniekus ar nepieciešamajiem LNS 2018. gada budžeta trešajiem grozījumiem.

Dome bez diskusijām apstiprināja LNS 2018. gada budžeta 3. grozījumus ar 3 008 449 eiro ieņēmumiem un 3 110 514 eiro izdevumiem. Plānotais atlikums uz 2019. gada pirmo janvāri ir 109 296 eiro.

LNS valde ar 2018. gada 4. decembra lēmumu Nr.11 – 3 ierosināja par zvērinātu revidentu iecelt SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” Jāni Mežielu, kurš jau veicis arī 2014., 2015., 2016. un 2017. gada pārskatu revīziju.

Dome šo izvēli apstiprināja un par LNS revidentu iecēla J. Mežielu ar pilnvaru termiņu līdz 2019. gada 31. martam. Dome uzdeva LNS prezidentei noslēgt līgumu ar SIA „Auditorfirma „Grāmatvedis”” par revīzijas veikšanu. ▲

Zigmārs Ungurs

Var piedalīties WFD karoga dizaina izveidē

Iepriekšējā XIX Pasaules Nedzirdīgo federācijas Ģenerālajā asamblejā tika izveidota darba grupa, lai izskatītu WFD karoga dizaina paraugus (zīmējumus) un iesniegtu ziņojumu XX WFD Ģenerālajai asamblejai 2019. gada jūlijā ar priekšlikumiem par WFD karoga dizaina paraugiem.

WFD karoga paraugu brīvā formā var uzzīmēt jebkurš. Arī mums ir daudzi mākslinieki, kuri spēj to, un varbūt tieši kāds no viņiem kļūs par WFD karoga dizaina autoru.

Tāpēc aicinām mūsu biedrus piedalīties. Karoga paraugus var sūtīt līdz 2019. gada 28. februārim uz e-pastu: wfd.deaf.flag@gmail.com ▲

LNS Informācijas nodaļa

Visspilgtākie mirkļi – kad izdevies palīdzēt

Šajā “Kopsolī” publicējam rakstu par Guļiko Kandelaki – pēdējo no tiem LNS biedriem, kuriem 2017. gadā LNS kongresā tika piešķirts Latvijas Nedzirdīgo savienības Goda biedra nosaukums.

Apceimojusi tos biedrus, kuriem ir grūtības pārvietoties. G. Kandelaki iesaistījusi LNS daudzus jaunus biedrus.

Guļiko Kandelaki stāsta: “Saņemot LNS Goda biedra nosaukumu, biju patīkami pārsteigta un ļoti pagodināta par šo balvu.

Visnozīmīgākais manā darbā bija palīdzēt mūsu cilvēkiem un padarīt Jūrmalas grupu par draudzīgu un saliedētu komandu.

Atmiņā, protams, palikuši kopā pavadītie skaistie mirkļi, kas bija tik emocionāli un jautri. Tikšanās ar interesantiem cilvēkiem organizēja Rīgas reģionālā biedrība. Visspilgtākie notikumi bijuši tie, kuros man izdevās nokārtot dažkārt visai svarīgus jautājumus un iepriecināt mūsu biedrus.

Neaizmirstams bija brauciens ar prāmi uz Stokholmu, par to esam ļoti pateicīgi mūsu

Jūrmalas biedrības tulcei Diānai Jostai.

Darbojoties biedrībā, esmu satikusi daudzus interesantus un labsirdīgus cilvēkus. Īpašu paldies gribu teikt Marutai Piteriecei, Mārai Lasmaneī, Diānai Jostai un Kristīnei Rumpei, – tie ir cilvēki, kuri ļoti palīdzēja man un Jūrmalas nedzirdīgo kopienai.

Pašlaik vasarās darbojos savā dārziņā, pastaigājos gar jūru un, protams, ogoju. Piektdienās kopā ar Jūrmalas nedzirdīgajiem apmeklējam nodarbības baseinā un saunu Baltic Beach viesnīcā, kas, pateicoties Jūrmalas pilsētas domes finansējumam un Labklājības pārvaldes atbalstam, mums pieejams bez maksas.

Reizēm vēlos aizbraukt uz dzimteni – Gruziju. Vēlreiz paldies par atzinību manam darbam un sirsnīgs sveiciens visiem, kas mani atceras.” ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: no Rīgas biedrības arhīva

G. Kandelaki Latvijas Nedzirdīgo savienībā iestājās 1961. gadā, kad atbrauca dzīvot uz Latviju. Viņa ir dzimusi Gruzijas pilsētā Kutaisi. Kopš 1978. gada darbojas Rīgas RB Jūrmalas grupā. No 2009. līdz 2015. gadam viņa bija Jūrmalas grupas priekšsēdētāja.

Gandrīz visu mūžu viņa bez atlīdzības kā brīvprātīgā palīdzējusi savējiem – jūrmalniekiem, īpaši pensionāriem, organizējusi viņiem dažādus pasākumus.

LNS reģionālo biedrību un grupu kopsapulču/konferenču norises laiki 2019. gadā

LNS RĪGAS REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference notiks Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā, 18. maijā pl. 11

Rīgas biedrības grupu kopsapulces:

- 20. janvārī pl. 11 ZEMGALES grupa Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā
- 23. janvārī pl. 18 “CERĪBA” mākslinieku grupa Elvīras ielā 19 k-2, Rīgā, 2. stāva zālē
- 26. janvārī pl. 11 VIDZEMES grupa Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā
- 9. februārī pl. 12 TILTS grupa Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā
- 16. februārī pl. 12 PĻAVIŅU grupa 1. Maija ielā 7, Kriškalnos, Aiviekstes pagastā, Pļaviņu novadā
- 23. februārī pl. 11 LATGALES grupa Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā
- 13.vai 20. februārī pl. 17.30 Rīgas Raiņa 8.vakara (maiņu) vidusskola, Kr. Barona ielā 71, Rīgā
- 2. martā pl. 11 KURZEMES grupa Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā
- 6. martā pl. 12 LNS CV Elvīras ielā 19 k-2, Rīgā, 2. stāva zālē
- 10. martā pl. 12 TUKUMA grupa Talsu ielā 20, Tukumā
- 16. martā pl.11 RĪGAS RAJONA grupa Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā

• 17. martā pl. 12 ZIEMEĻU grupa Rītausmā, Kandavas ielā 27, Rīgā

• 30. martā pl.11 JŪRMALAS grupa Jūrmalas pilsētas muzejā, Tirgoņu ielā 29, Jūrmalā

23. martā pl. 12 LNS KULDĪGAS REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference

23. martā pl. 16 LNS VENTSPILS REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference Lielā Dzirnāvu ielā 24, Ventspilī

24. martā pl. 12 LNS LIEPĀJAS REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference 1905. gada ielā 35, Liepājā

13. aprīlī pl. 12 LNS SMILTENES REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference Gaujas ielā 28, Smiltene

Smiltenes biedrības grupu kopsapulces:

- 16. februārī pl. 12 JAUNPIEBALGAS grupa "Kameņos", Jaunpiebalgas pagastā
- 9. martā pl. 12 ALŪKSNES grupa Helēnas ielā 28–3, Alūksnē
- 16. martā pl. 12 SMILTENES grupa LNS Smiltenes biedrībā, Gaujas ielā 28, Smiltene

13. aprīlī pl. 15 LNS VALMIERAS REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference Brīvības ielā 44, Valmierā

Valmieras biedrības grupu kopsapulces:

- 2. martā pl. 13 LIMBAŽU grupa Limbažu galvenā bibliotēkā, Parka ielā 23, Limbažos
  - 16. martā pl. 12 CĒSU grupa Cēsu Centrālā bibliotēkā, Raunas ielā 1, Cēsīs
  - 23. martā pl. 12 VALMIERAS grupa LNS Valmieras biedrībā, Brīvības ielā 44, Valmierā
- 27. aprīlī pl. 12 LNS DAUGAVPILS REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference** Mihoelsa ielā 54, Daugavpilī
- Daugavpils biedrības grupu kopsapulces:
- 16. februārī pl. 13 Daugavpils grupa Mihoelsa ielā 54, Daugavpilī
  - 23. februārī pl. 11 LĪVĀNU grupa Rīgas ielā 37a-7, Līvānos
  - 15. martā pl. 16.30 SIA “LNS DANE” Klusa ielā 4, Daugavpilī
- 28. aprīlī pl. 12 LNS RĒZEKNES REĢIONĀLĀS BIEDRĪBAS konference** J. Raiņa ielā 5a, Rēzeknē
- Rēzeknes biedrības grupu kopsapulces:
- 9.martā pl. 11 PREIĻU grupa Franca Mauriņa dzīvoklī
  - 16. martā pl. 12 RĒZEKNES grupa J. Raiņa ielā 5a, Rēzeknē

Sākumu lasiet 1. lpp. "Laika tilts pāri 2018. gadam"

LNS prezidente Sandra Gerenovska svētku uzrunā uzsvēra brīvprātīgo lielo ieguldījumu LNS darbībā. Viņa atzīmēja, ka laiks skrien tik ātri, ka pat aizmirstam, ko šogad darījām, paveicām. Viņa teica lielu paldies visiem aktīvistiem, arī tiem, kuru nebija klāt, par veikto darbu. Prezidente piebilda: lai cik lielu vai mazu ieguldījumu katrs devis, ņemot kopumā, tas ir daudz. Arī algotie darbinieki kā brīvprātīgie dara daudz

vairāk par to, kas noteikts viņu amata pienākumos.

Sekoja LNS Informācijas nodaļas sagatavots gada svarīgāko notikumu apskats/prezentācija.

Vakara turpinājumā uz skatuves atkal kāpa prezidente S. Gerenovska un par sniegto sadarbību un ieguldīto darbu LNS attīstībā pasniedza Prezidentes pateicības rakstus visām astoņām reģionālajām biedrībām.

Balvas astoņās nominācijās

Gada brīvprātīgā – 2018 tituls tika piešķirts Lilitai Loginai. Vēl bija nomināti Artis Mežinskis, Žanete Škapare, Inese Immure, Ieva Geige – Preiss, Ivars Kalniņš, Māra Lasmane, Raitis Rūrāns, Aleksandrs Ribakovs.

Sekoja citas vairākas nominācijas, un uz skatuves kāpa smaidīgi, saposušies un taču arī laimīgi cilvēki, kas ar savu attieksmi pret darbu bija izpelnījušies šādu sabiedrisko pagodinājumu. Tādi bija arī:

Gada amatiermāksliniece – Elvīra Čaika. Citi nominanti: Valmieras RB deju kolektīvs, TRIO (Rītausma), Rītausmas jauniešu deju kolektīvs, Aldis Ādamsons, Ieva Geige-Preiss un Ina Rutkovska/Ventspils RB.

Gada darbiniece – Aija Sannikova. Pārējie šajā nominācijā izvirzītie bija Vita Alksne, Aldis Ādamsons, Ieva Kica, Brigita Lazda, Juris Grundulis, Janīna Birģele. Interesanti, ka vairums biedrību uzskatīja, ka pašai LNS valdei vai LNS prezidentei jāizvēlas Gada darbinieks.

Gada zīmju valodas tulka gods tika Aivai Šilinska. Vēl bija nomināti Ira Heislere, Rota Gulbe, Žanete Škapare, Ina Rutkovska, Ainārs Ostvalds, Elza Volonte, Brigita Lazda, Ieva Strode, Elga Klāsupa, Gunta Birnīte, Dace Piterniece, Rolands Brikmanis, Dzintra Bērziņa.

Par Gada aktīvāko jauniešu kļuva Krista Kristīne Magone. Vēl nomināti bija Armands Hildebrants un Laura Igare.

Par Gada notikumu sanākusī nedzirdīgo tauta neapšaubāmi atzina lieluzvedumu "Latvija likteņa vējos". Par nozīmīgu ieguldījumu Gada notikuma – vērienīgās vēsturiskās izrādes "Latvija likteņa vējos" veidošanā par godu Latvijas 100. dzimšanas dienai tika pasniegtas LNS Prezidenta pateicības **Dzintrai Kukšai, Danai Kalpiņai – Geidai, Valdim Krauklim, Ingunai Čaunai, Aldim Ādamsonam.**

Šai nominācijai tika izvirzīti vēl šādi pasākumi: LNS amatiermākslas festivāls "Stūru stūriem tēvu zeme" Valmierā, jubilejas pasākums "Melodeklamācijai – 45", aktīvās atpūtas pasākums „Kuldīgas Tūrists”, "Zelta briedums Latvijas simtgadē", Erasmus+ projekts "Baltijas Nedzirdīgo Jauniešu ceļš" un Izglītības likumā papildinātā norma par mācībām zīmju valodā.

Gada sadarbības partnerim

Latvijas TV un Sarmītei Plūmei balvu klātienē nevarēja pasniegt, jo pārstāvji nepiedalījās pasākumā. Kā sadarbības partneri vēl nomināti: Rīgas jauniešu centrs "Kaņieris", LNS Rehabilitācijas centrs, Rēzeknes pilsētas dome, Rēzeknes pilsētas domes pārvaldes „Sociālais dienests”, Rēzeknes pilsētas domes Sporta pārvalde, Rēzeknes novada pašvaldība, Rēzeknes novada pašvaldības Sociālais dienests; Preiļu novada dome, Kārsavas novada dome, Valmieras Pilsētas Dome, NIAF "Klūsums", Alūksnes, Apes, Smiltenes,

Gulbenes Jaunpiebalgas un Valkas pašvaldības.

Un beidzot – 2018. Gada cilvēks – Vita Alksne! Citi Gada cilvēka nominanti: Karīna Pavlova, Aldis Ādamsons, Aija Sannikova, Brigita Lazda, Ivars Kalniņš, Dace Lāce.

LNS Prezidenta pateicības saņēma daudzie gada **aktīvākie brīvprātīgie:** Māra Lasmane, Ivars Kalniņš, Raitis Rūrāns, Genevefa Ņevjadomska, Krista Kristīne Magone, Lilita Logina, Žanete Škapare, Artis Mežinskis, Aleksandrs Ribakovs, Sarmīte Biščuha.

Prezidente S. Gerenovska personīgi no sevis ar dāvanām un ziediem pateicās arī viceprezidentēm Inesei Immurei un Brigītai Lazdai, kā arī LNS sekretārei Ievai Kicai par aktīvo, pašaiizdzīgo darbu.

Savukārt LNS Pateicības rakstus par

Sākumu lasiet iepriekšējā lpp.

veiksmīgu sadarbību un atbalstu pasniedza klātesošajiem **sadarbības partneriem**: tautas deju ansamblim "Zelta sietiņš" un SIA "RJK", bet daudziem citiem partneriem **Pateicības nosūtītājs**: AS "Latvijas Valsts Meži", Rīgas jauniešu centram "Kaņieris", Rīgas domes Labklājības departamentam, Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departamentam, Baltijas Bērnu fondam, Sabiedrības integrācijas fondam, Valsts kultūrkapitāla fondam, Alūksnes novada pašvaldībai, Apes novada domei, Gulbenes novada domei, Jaunpiebalgas novada domei, Rēzeknes pilsētas domei, Rēzeknes novada pašvaldībai, Smiltenes novada domei, Valkas novada domei, Valmieras pilsētas pašvaldībai, biedrībai "Kurzemes NVO centrs".

Labākajiem partneriem – Latvijas Televīzijai un Sarmītei Plūmei citā dienā balva nogādāta TV un pie reizes parakstīts tālākās sadarbības līgums.

Arī LNS Informācijas nodaļa pasniedza RIMI sponsorētas balvas čaklākajiem rakstītājiem 2018. gadā. Tās saņēma **Ivars Kalniņš, Dana Kalpiņa – Geida, Žanete Škapare, Anita Ceple, Santa Kesefelde, Līga Pauniņa, Gundega Paņko, Ilze Jaunzeme** (nepiedalījās), **Krista Kristīne Magone, Gunta Birnīte, Karmena Ikauniece** (nepiedalījās).

un **Kristiāna Pauniņa** (nepiedalījās).

Pasākuma noslēgumā dalībnieki baudīja lielo svētku torti un izklaidējās dejās, rotaļās un saviesīgās sarunās. ▲

Visu vēroja, iemūžināja attēlos un aprakstīja: Informācijas nodaļa

Viss, ko daru – pārmaiņām nākotnē

Par LNS Gada darbinieci - 2018 atzīta AIJA SANNIKOVA – LNS Iepirkumu un projektu nodaļas vadītāja. Viņa ir galvenā atbildīgā par daudziem projektiem, ko LNS realizē katru gadu.

Projekti tiek atbalstīti un iegūst finansējumu, tikai izturot konkursu, tāpēc projektam jābūt ļoti, ļoti konkurētspējīgam. Aija spēj tādus sagatavot. Bet viņa dara arī daudzas citas lietas. Par to visu šajā intervijā!

Šķita, ka jums tas bija pārsteigums, kad jūs uz skatuves aicināja kā gada labāko darbinieci?

Protams, ir patīkami, ka darbu novērtē, paldies par to. Kopā padarīts tiešām daudz. Darbi pārsvarā ir sarežģīti un laikietilpīgi, prasa vispusīgas zināšanas dažādās jomās, radošu pieeju, bet ļoti svarīgi ir arī veidot personīgus kontaktus un partnerattiecības visdažādākās institūcijās. Tomēr nominācija tiešām bija pārsteigums.

Vai varat īsumā pastāstīt, ko jūs īsti darāt?

Tas ir labs jautājums (*smaida*). Nosaukšu galvenos darba virzienus. LNS esmu Iepirkumu un projektu nodaļas vadītāja, bet citās iestādēs to sauktu par Attīstības nodaļu. Tas tāpēc, ka viss, ko daru, ir saistīts ar mērķu sasniegšanu un pārmaiņām nākotnē.

Strādāju tā saucamajā LNS valsts pasūtījuma grupā. Mans pamatpienākums ir veikt iepirkumus valsts pasūtījuma ietvaros, piemēram, saskaņā ar Publisko iepirkumu likuma regulējumu iepirkt dzirdes aparātus un citus tehniskus palīgīdzekļus, arī pakalpojumus un daudz ko citu.

Līdz ar to pamatā tas ir darbs ar dokumen-

tiem – piemēram, nolikuma izveide katram iepirkumam ar prasībām un kārtību, kā iespējamie piedāvājumi tiks vērtēti. Jāgatavo arī dažādi citi dokumenti, piemēram, līgumi, jāveic dokumentu uzskaitē un citi darbi. Ir jāstrādā arī LNS e-vidē un Iepirkumu uzraudzības biroja un Elektronisko iepirkumu sistēmas e-konkursu vidē, lai šos iepirkumus publiski adminis-

trētu.

Cits virziens ir sekmēt dažāda veida finanšu piesaistes projektu sagatavošanu. Te ir runa par projektiem, kas attiecas uz visu biedrību, piemēram, Valsts kultūrkapitāla fonda finansētais projekts "Vēsturiskais ceļš uz simtgadi", Sabiedrības integrācijas fonda finansētais projekts „LNS darbības stiprināšana – 2018” un citi. Skaidrības dēļ jāsaka, ka reģionālo biedrību projekti ir manas kolēģes Karīnas pārziņā, bet es administratīvi tos pārraugu. Šajā laikā realizēto projektu ir daudz, par to liecina informācija LNS mājaslapā sadaļā Projekti.

Man ir arī dažādi citi pienākumi, piemēram, dalība Labklājības ministrijas izveidotā sociālo uzņēmumu komisijā. Un vēl – tā ir vēsturiski izveidojies, ka man arī jāadministrē dokumentu sagatavošana un procesa organizācija būvniecības jomā. 2018. gadā ir veikta virkne organizatorisko darbu, lai sakārtotu tehniskos dokumentus ēkām, kuras plānojam iekļaut energoefektivitātes projektā 2019. gadā. Šis process faktiski ir pabeigts.

Kā atradāt ceļu uz LNS?

Strādāt LNS mani uzaicināja Arnolds Pavlins 2009. gadā, lai vadītu būvniecības projektu "LNS otrās mājas -2". Šajā projektā tika uzcelti rehabilitācijas centri Rīgā un Liepājā.

Vēlāk strādāju arī projektā "Klusuma pasaule" un organizēju datorapmācības. Sadarbība ar LNS turpinājās arī vēlāk, piemēram, sagatavoju un vadīju ESF projektu „Alternatīvie sociālās rehabilitācijas pasākumi nedzirdi-

giem Latgales reģionā", kad vēl strādāju Daugavpils Universitātē.

Tas bija dinamisks laiks, jo dzīvoju Rīgā, bet regulāri braucu uz Daugavpili un Rēzekni. 2013. gadā pēc Edgara Vorslova piedāvājuma sāku vadīt nodaļu LNS, un esmu priecīga par šo iespēju, sadarbību un atbalstu no visiem kolēģiem.

Ja tik daudz darba, var rasties izdegšanas sindroms. Kā to novērst?

Vienotas receptes nav. Pirmkārt plānoju savu darba laiku, un tas palīdz ne tikai veikt darbus noteiktā secībā, bet arī paātrina to izpildi. Tomēr izdegšana, kad nerodas idejas un darbi neveicas, nav izslēgta. Pirmkārt, tad mēģinu sakārtot darbavietu, jo man kārtība palīdz. Vairāk laika pavadu dārzā, neko daudz tur nedarot, tāpat vien priecājos par puķēm, ziemā vēroju, kā putni mīlojas ar graudiem.

Droši vien šogad jums darbu nebūs mazāk?

Būs kārtējie darbi un plus šogad plānojam iesniegt divus projektus ERAF konkursam par LNS ēku energoefektivitātes paaugstināšanu (tautā sauktu – siltināšanu). Pašreiz ēkai Rēzeknē jau apstiprināts tehniskais projekts, bet vēl jāizstrādā būvniecības tāmes.

LNS ēkai Rīgā tehniskais projekts vēl jā-saskaņo būvvaldē, tad jāizstrādā būvniecības tāmes. Kad šie darbi būs paveikti, tiks sagatavots projekta pieteikums. Galvenais izaicinājums ir sabalansēt vēlmes, tehniskās lietas un izmaksas, tāpēc LNS prezidentes Sandras Gerenovskas vadībā notiek regulāras darba sēdes, lai panāktu vislabāko risinājumu biedrībai. Ļoti ceru, ka mums viss izdosies.

Novēlu visiem LNS darbiniekiem un biedriem 2019. gadā veselību, radošo garu un degsmi, kopā darbojoties biedrības mērķu sasniegšanai! ▲

Pati labākā darbavieta, pati labākā dzīvesvieta

LNS ir daudzi sadarbības partneri, piemēram, pašvaldības, kurās atrodas mūsu reģionālās biedrības, citas organizācijas, atbalsta fondi u.c. Tāpēc, lai viņiem pateiktos, LNS valde ieviesa jaunu nomināciju.

Pirmā to saņēma un par LNS Gada sadarbības 2018 partneri kļuva **Latvijas Televīzija un SARMĪTE PLŪME**. Viņa bieži atsūta LTV piedāvājumus nedzirdīgajiem, informē par jauniem raidījumiem ar surdotulkojumu vai subtitriem. Bet mūsu biedri par viņu pašu neko nezina. Tāpēc KS izjautāja Sarmīti par viņas darbu un dzīvi.

LNS jūs nosauca par Gada sadarbības partneri...

Patiesi biju pārsteigta un ļoti gandarīta reizē! Es ikdienā daru tikai savu darbu kā ikvienā citā projektā, kur esmu redaktore, – ar atbildību un mīlestību reizē. Latvijas Televīzija ir mana pirmā un vienīgā darbavieta, esmu te nostrādājusi 40 gadus. Un uzskatu, ka žurnālistam nav labākas vietas par šo. Būt par atbalstošu plecu nedzirdīgo auditorijai – arī tas ir iespējams tikai sabiedriskajā medijā.

No jūsu viedokļa, kāda izveidojusies LTV sadarbība ar LNS un kādas tai ir perspektīvas?

Ar LNS mērķtiecīgi sadarbo-

jamies kopš 2013. gada. Uzskatu, ka šajā laikā ir izveidojusies labas partnerattiecības starp LTV un LNS. Mana īpašā sadarbības partnere ir **Inese Immure** – vienmēr atvērta, prasīga, saprotoša un asredzīga reizē.

Tiešos darba jautājumus risinu ar **Brigitu Lazdu** – viņa allaž piemeklēs vislabākos surdotulkus raidījumiem. Vismaz reizi gadā mēs tiekamies ar LNS vadību, izklāstot LTV plānus un uzklaustot sadarbības partneri – LNS. Tās allaž ir konstruktīvas tikšanās, kurās vienojamies par tālāko virzību raidījumu subtitrēšanā un surdotulkošanā. Jā, ir bijušas arī tādas vēlmes no LNS puses, ko mēs nespējam realizēt vai nu finanšu trūkuma vai tehnisko iespēju dēļ.

Par sadarbības perspektīvu. LTV jau pāris gadus ir sasniegusi "griestus" raidījumu nodrošinājumā cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Spējam nodrošināt ar subtitriem un surdotulkojumu 23% no visa raidapjoma, ko pārraida LTV1 un LTV7. Daudz vai maz? Vairāk neaļauj finansējums, ko valsts kā mērķdotāciju mums piešķir šim nolūkam. No LNS puses ir nākuši daudzi priekšlikumi, ko nespējam realizēt mazā finansējuma dēļ. Piemēram, titru nodrošinājums tiešraides režīmā u.c.

Vai sagaidāmi jaunumi LTV sadarbībā ar LNS?

Kā jau minēju, esošais finansējums raidījumu subtitrēšanai un surdotulkošanai – EUR 157 tūkstoši gadā – neļauj audzēt klāt apjomu vai radīt kādus īpašus jaunus produktus. **16. februārī** LTV7 ar surdotulkojumu pārraidīs īpašu projektu – **Starptautiskā Eirovīzijas dziesmu konkursa** Latvijas nacionālās atlases "**Supernova**" finālū. Dziesmu tulku lomā iejutīsies zīmju valodas tulki Elza Volonte un Ainārs Ostvalds. Viņiem jau ir pieredze šajā jomā. Šogad gaidāmas divas vēlēšanas – Eiropas Parlamenta un Latvijas Valsts prezidenta. Centīsimies ar surdotulkojumu nodrošināt mak-

simāli iespējamo saturu par šīm vēlēšanām.

Vai TV raidījumi ir pietiekami pieejami nedzirdīgajiem – no jūsu viedokļa?

Vienmēr gribas vairāk un labāk. Lielāku apjomu nepieļauj ierobežotais finansējums. Taču, ja salīdzina ar 2013. gadu, esam daudzus soļus gājuši uz priekšu.

Tagad gatavojam projektus ar subtitriem īpaši ievietošanai LTV interneta platformā www.lsm.lv. Tur šie raidījumi krājas arhīvā, tos var noskatīties mēneša laikā. LTV interneta vietnē ir izveidota īpaša sadaļa "Nedzirdīgajiem", kur strukturētā veidā tiek ievietoti visi raidījumi un filmas ar subtitriem vai surdotulkojumu.

Jā, vienmēr ir kādas jaunas ieceres vai prasījums no LNS puses, bet "atduramies" pret naudu vai tehniskajām iespējām. Ļoti ceru, ka ar LTV jaunās, vienotās režijas pulks darba uzsākšanu šajā pavasarī uzlabosies arī iespējas nodrošināt plašāku un kvalitatīvāku surdotulkojumu raidījumiem.

Lūdzu, iepazīstiniet tuvāk ar sevi nedzirdīgo sabiedrību!

Esmu Latvijas Televīzijas Dokumentālo raidījumu daļas redaktore. Manos darba pienākumos ir daudzveidīgi raidījumi, piemēram, Lāčplēša dienas atcere un 18. novembra valsts svētku svinības, citzembra valsts svētku svinības, cilvēzembra prezidentu un karaļnamu oficiālās vizītes Latvijā, paretam dažādi tautas deju koncerti, ikdienā – subtitrēšanas un surdotulkošanas projekts.

Mana paralēlā pasaule līdzās darbam Latvijas Televīzijā vienmēr ir bijusi latviešu tautas dejas. Pati reiz dejuju "Danci", vairāk nekā 40 gadus mācīju tautas dejas Vecbebru jauniešiem. Piedalījies ar savu "Kāri" arī šisvasaras īpašajos simtgades Dziesmu un Deju svētkos. Esmu bijusi laimīga, ka ikkatros jaunajos Dziesmu svētkos spēju atvest uz Rīgu jauniešus, kam tie ir paši pirmie svētki, un parādīt – lūk, tā ir vērtība, kas mums jāsaudzē un kam mums jākalpo. ▲

Nemaz necerēja uz titulētas mākslinieces godu

Valmieras festivālā ELVĪRA ČAIKA saņēma Prezidentes balvu par labāko priekšnesumu. Bet tagad gada beigās nominēta par Gada amatiermākslinieci 2018. Ko viņa pati domā par to? Lūk, Elvīras pārdomas!

posms, kad varēju pašdarbībai veltīt daudz laika – tas bija padomju laikā, kad biju jauna un vēl neprecēta. Vajadzēja nospēlēt lugu par revolūciju, un man lugā bija – mātes loma! Mani pārtaisīja par ļoti, ļoti vecu sievieti.

Beidzamajos gados reti piedalos melodeklamācijā, bet bija brīdis, kad to atsāku. Atklāti sakot, man ir patīkami, ka mani ievēroja un pat paslavēja.

Par 2019. gadu un festivālu – iespējams, festivālā piedalīsimies, bet vēl gaidām finansējumu par transportu, lai varētu aizbraukt kaut uz divām dienām. ▲

Nebija ne domas uz šādu atzinību. Vienkārši gatavoju savu uzstāšanos ļoti rūpīgi, var teikt, no sirds un dvēseles.

Man ir pašdarbības mākslas pieredze jau no skolas laika, kad, piedalījies deju, teātra un mūzikas pulciņā, spēlēju uz mandolīnas.

Melodeklamēt sāku pēc skolas beigšanas, kad iestājos Daugavpils biedrībā un bijušā kluba vadītāja Janīna Vaivode ieteica iesaistīties nodarbībās.

Atceros, bija tāds dzīves

Priecājos, ka mani novērtē!

Nominācijā “LNS Gada aktīvākais jauniešis” balvu saņēma LNS Jauniešu centra (JC) vadītāja KRISTA KRISTĪNE MAGONE. Viņa atbild uz KS jautājumiem!

Šogad pirmo reizi bija nominācija “Gada aktīvākais jauniešis”, un to saņēmi tieši tu. Vai juties pārsteigta?

Patīkami, ka šogad pievienojusies šī jaunā nominācija, kas labi varētu motivēt jauniešus. Labi arī tas, ka padomāts par jauniešiem un viņu pūlēm, kas ieguldīti darbos.

Iegūstot šo titulu, biju patīkami pārsteigta, jo jau iepriekš tiku domājusi, ka to iegūs Armands Hildebrants.

Priecājos, ka mans darbs ievērots, turklāt labi novērtēts tas, ko esmu izdarījusi, un cilvēki jūt manu darbu. Tā man rodas motivācija darīt vēl vairāk.

Pastāsti, lūdzu, par savu darbību Jauniešu centrā!

LNS Jauniešu centrā nonācu Kristapa Legzdīņa vadības laikā, pateicoties Ivaram

Kalniņam, kurš mani aicināja pievienoties projektā JC kapacitātes stiprināšanā.

Pēc kapacitātes projekta Ivars izaicināja mūs kopā ar Kristapu mācīties rakstīt Erasmus+ projektus, bet tie neguva atbalstu. Vienkārši trūka pieredzes visu pasniegt atbilstošā līmenī.

Pēc tam viss pamazām nostājās savās vietās – sāku piedalīties JC valdes darbā, palīdzēju pasākumu organizēšanā un galu galā pati kļuva par JC vadītāju. Izveidoju jaunu

valdi, un tā arī turpinām strādāt, organizējot dažādus pasākumus.

Kā izdodas apvienot darbu JC ar studijām?

Kaut kā neticami pašai, bet man izdodas tos abus apvienot. Protams, viegli tas nav – vienkārši cenšos visu veikt maksimāli, cik vien spēju izdarīt.

JC sāku darboties jau no 2. kursa, protams, uz studijām vajadzēja iet katru dienu. Kad nodarbības beidzās, gāju uz JC pastrādāt līdz vakaram, kad visiem darba laiks beidzies.

Bijuši brīži, kad man nolaidās rokas, kad likās, ka nespēju neko izdarīt – tas dzina stresā, jo vienlaikus bija jādomā par studijās uzdotiem mājasdarbiem un par jauniešiem interesantiem pasākumiem utt. Bet labi, ka vienmēr bija kāds, ar ko aprunāties, – tā varēju samierināties un turpināju strādāt.

Visgrūtāk šobrīd apvienot ar studijām JC organizētos spēļu vakarus, jo tie notiek līdz rītam. Un tad vajag pagulēt, pēc tam pildīt studiju mājasdarbus. Vakars tik ātri klāt! Bija brīži, kad mājasdarbus biju spiesta veikt darbavietā, lai paspētu visu izdarīt.

Bet, neskatoties uz minētajām grūtībām, man ir interesanta ikdiens, kas nemiņīgi vairo manu ticību un pašapziņu, ka spēju daudz ko paspēt izdarīt.

Vai tev brīvais laiks arī ir, kādi hobiji?

Brīvais laiks šad tad ir, bet ne tik bieži. Viss atkarīgs no tā, kāds ir studiju apjoms, mājas uzdevumi augstskolā un pasākumi Jauniešu centrā.

Kad man iekrīt brīvais laiks, to vienmēr izmantoju, lai pavadītu laiku ar otru pusīti, kā arī labi izgulētos, nedomājot ne par studijām, ne par darbu. Pēc darba dodos uz treniņiem, tā man arī skaitās brīvā laika pavadīšana.

Hobiji man ir grāmatu lasīšana un rokdarbi. Ja brīva laika ir maz, tad necenšos palasīt grāmatu, jo nevarēšu atrauties no tās, kad būtu jāpilda mājasdarbi vai jāveic citi darbi.

Tāpēc grāmatas lasu tad, kad iekrīt garākas brīvdienas. No rokdarbiem man ļoti patīk adīt. Šo hobiju laikam varēšu izmantošu tajās reizēs, kad vairs galīgi nebūs ko darīt. Pašlaik tādu laiku nevaru iedomāties.

Paldies par atsaucību, par to, ka tev atrodas laiks atbildēm! ▲

Ir vēlēšanās darīt vēl vairāk

L N S Gada brīvprātīgais 2018 – LILIJALOGINA. Lūk, ko viņa atbildēja uz KS jautājumiem.

Kādas bija izjūtas, kad tevi sauca uz skatuvi kā LNS 2018. gada Brīvprātīgo?

Tajā brīdī, kad nosauca vārdus un visus brīvprātīgos aicināja uz skatuves, es saviem draugiem rītausmiešiem pateicu, ka vēlos saņemt tieši šo puķi, ko mums visiem uzdāvināja. Man tas bija pārsteigums, un es ar prieku gāju saņemt savu titulu. Un biju ļoti laimīga, jo es tiešām negaidīju, ka nosauks manu vārdu. Neapraķstāmas sajūtas – sajūsma, prieks, laime, gribējās smieties un lēkt aiz laimes. Es tiešām ļoti priecājos, ka mani izvirzīja, tas nozīmē, ka manu veikumu ir pamanījuši. Visiem

saku paldies, kuri mani nominēja, lai es iegūtu šo titulu, jutos novērtēta, tas ir stimuls darīt vēl vairāk. Paldies visiem!

Ko tu dari kā brīvprātīgā, kādus darbus veic?

Istenībā daudz ko esmu darījusi, tikai to tā uzreiz nevar pamanīt, tas pats attiecas uz tiem, kuri raksta vai kārtro dokumentus, arī nav pamanāmi. Brīvprātīgi piedalos LNS Jauniešu centra pasākumu organizēšanā, ir dažādi pasākumi, dažādi projekti, jauniešu nometnes, piedalos Rītausmā deju grupā, viesizrāžu izbraukumos ne tikai pa Latviju, bet arī ārpus valsts.

Šķiet, tu esi ļoti aizņemta: mācības, pašdarbība Rītausmā, brīvprātīgais darbs... Varbūt tev ir vēl citi darbi? Kā vari visu paspēt?

Ja ļoti grib, tad visu var apvienot un paspēt. Protams, ir brīži, kad gribas visu pamest, nolikt malā visus darbus un nedarīt neko. Esmu bijusi tik nogurusi, bieži vien gāju gulēt ļoti vēlu un agri cēlos, lai visus darbus paspētu izdarīt laikā. Paldies jāsaka manam draugam, kurš man neļāva nolaist rokas.

Mans lielākais prieks un ieguvums, ka es

absolvēju Latvijas Universitāti 2018. gada februārī. Diploms kabatā! Piedalījos arī projektā “Proti un Dari” kā mentore. Paralēli visam šobrīd strādāju privātajā bērnudrāzā ar maziem bērniem. Man ļoti patīk būt kustībā, krāt jaunas zināšanas un pieredzi.

Kādi ir tavi nākotnes plāni?

Dejot un spēlēt teātri Rītausmā! Ir padomā jauns uzvedums, nepieciešams to realizēt, daudz darba un jaunas kustības būs jāmacās, bet man tas tieši patīk! Turpināt strādāt LNS Jauniešu centrā. Ja būs vēl kādas citas iespējas, citi darbi, projekti vai pasākumi, labprāt iesaistīšos.

Ko dari brīvajā laikā, ir kādi hobiji?

Man brīvdienas nav daudz, bet cenšos kārtīgi izbaudīt atpūtu dabā. Pavadu laiku ar savu draugu, braucam atpūsties uz laukiem Cesvainē vai Bauskā, arī citās pilsētās. Mani hobiji ir dejas, ceļojumi un fotografēšana. Ļoti patīk ceļot gan pa Latviju, gan ārpus Latvijas, baudīt citas kultūras, ēdienus, dzirdēt citu tautu valodas, vērot citu tautu tradīcijas un fotografēt dabu, ainavas, cilvēkus, skaistus mirkļus, īpašus momentus. ▲

Jātulko jebkur, kur klientam vajag

Pirmo reizi LNS nominēja gada labākos tulkus. Gada zīmju valodas tulka titulu ieguva Aiva Šilinska. Šķiet, viņa vispār nekad nav intervēta mūsu avīzē. Tad nu paskatīsimies, ko viņa pastāstīja Kopsolī.

tu dari. Vai vari pastāstīt par savu tulka darbu?

Mans tulka darbs īpaši daudz neatšķiras no cita kolēģa darba. Tulkoju visdažādākajās situācijās. Gan priecīgās, gan ne tik priecīgās. Nākas tulkot gan medicīnas iestādēs, gan skolās, gan bankās, gan policijā un tiesā; arī parastās ikdienišķās situācijās, piemēram, veikalā vai ar kādu citu fizisku vai juridisku personu. Jātulko jebkur, kur klientam vajag. Tāpat arī tulkoju telefonsarunas

Ko un kur tev vislabāk patīk tulkot?

Uzreiz pateikšu, kur man ļoti nepatīk tulkot, – tās ir tiesas. Tā ir vislielākā atbildība un sarežģītība.

Man ļoti patīk tulkot augstskolās un citur, kur iespējams papildināt pašai savas zināšanas. Patīk arī psihologa lekcijas un deju meistarklases. Patīk situācijas, kur varu būt brīvāka. Tad tulkojums izdodas ļoti dabisks un dzīvs. Dažādas situācijas neļauj palikt uz vietas. Nereti dodos ceļā uz citu pilsētu – satīkt citus klientus un pie reizes arī apskatīt pilsētu un pavērot dabu.

Ko tu dari, kad nestrādā par tulku?

Oij! Viss ir atkarīgs no noskaņojuma. Ja neesmu psiholoģiski un fiziski iztukšota, tad trinos riņķī apkārt un atradīšu jebko, ar ko nodarboties. Bet, ja bijis ļoti smagi, tad atļaujos paslinkot, klausos mūziku, lasu grāmatu. Kad galva pilna ar visādām domām, tad ņemu suni, sēžamies mašīnā un braucam uz mežu izvēdināt galvu.

Man ļoti patīk braukt arī ekskursijās. Katru reizi, esot kādā citā pilsētā vai pat valstī, to kājām izstaigāju krustu šķērsu. Sevišķi ārēmēs – ņemu pilsētas karti rokās un dodos iekarot to. Izstaigāju un izbraukāju ar sabiedrisko transportu, jo tādā veidā var labāk izprast, izjust un izgaršot šīs valsts kultūru. ▲

Kādas bija izjūtas, uzzinot, ka tevi izvēlējuši par gada tulku?

Biju ļoti pārsteigta par to. Kad saņēmu SMS no mūsu biedrības vadītājas par šo nomināciju, nodomāju – mani varbūt izjoko. Izlasot vēlreiz, sapratu, ka tas nav nekāds joks. Ko tādu nebiju gaidījusi, jo nekad neesmu strādājusi, lai saņemtu kaut kādu titulu un atzinību.

Mana lielākā gandarījuma sajūta rodas tajā brīdī, kad redzu – esmu palīdzējis savam klientam. Protams, patīkami, ka tevi un tavu darbu novērtē. Paldies LNS vadībai un visiem citiem par izrādīto godu!

Mēs te Rīgā nemaz neredzam, ko

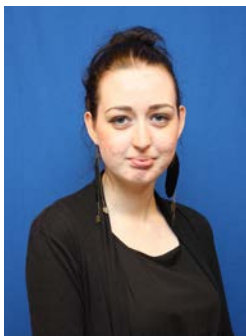
un videosarunas un visa veida rakstisko informāciju vienkāršā, saprotamā valodā.

Rakstisko informāciju? Kādus tekstus tev jātulko?

Tās var būt pat visvienkāršākās zīmītes, piemēram, veikalā vai kur citur kāds ir uzrakstījis un mans klients nesaprot. Tulkoju klientam saprotamā valodā epasta saraksti, paziņojumus, ko klienti saņem mobilajos telefonos vai planšetdatoros, oficiālās vēstules no iestādēm utt.

Tā ir rakstu tulkošana. Vēl jau pastāv arī apgrieztais variants – atnāk klients, izstāsta savu vajadzību zīmju valodā, bet es to pareizi uzrakstu uz papīra.

Katru dienu var uzzināt kaut ko jaunu

“Kopsolī” rakstā “Par septiņiem diplomētiem tulkiem vairāk” jau stāstījām, ka SIVA koledžā 29. jūnijā izlaidumā diplomus saņēma 7 zīmju valodas tulki. “KS” turpina publicēt viņu pārdomas par studijām un tulka darbu. Stāsta EGIJA SALACIETE!

Mācības koledžā notika brīvā un draudzīgā gaisotnē. Lekcijas notika divas nedēļas mēnesī, kas ļāva man apvienot mācības citā augstskolā – Latvijas Kultūras akadēmijā un zīmju valodas tulka darbu LNS Rehabilitācijas centrā.

Zīmju valodu apguvu pieņemami augstā līmenī. Ikviens pasniedzējs sniedza savu ieguldījumu, lai mēs tik īsā laikā (divu mācību gadu laikā) apgūtu pēc iespējas vairāk zīmju un izprastu nedzirdīgo kultūru, lai mēs būtu sagatavotas surdotulka darbam

uzreiz pēc koledžas absolvēšanas. Liels paldies manām kursabiedrenēm, kuras man sniedza palīdzību un atbalstu mācību laikā, to skaitā zīmju valodas apguvē.

Ikvienā mācību priekšmetā iepazīnu jaunus jēdzienus un lietas, kuras man noder ne tikai surdotulka darbā, bet arī ikdienā, piemēram, koledžā bija priekšmets – sociālā ekonomika, kas ļāva izprast ekonomisko situāciju Latvijā un izvērtēt Eiropas Savienības nozīmi Latvijas attīstībā.

Vēl minēšu psiholoģijas lekcijas, kurās bija iespējams iepazīties pašam ar sevi un analizēt citu cilvēku raksturus, lai spētu savā darbā tiem pielāgoties.

Protams, nereti ir tā, ka teorija neatbilst praksei, bet nevar to pilnībā apgalvot, jo bija situācijas, kad apgūtā teorija saskanēja ar praksē pieredzēto un attiecīgi bija vieglāk strādāt, jo iepriekš tas bija pieredzēts jau koledžā.

Zīmju valodas tulks – tā ir unikāla profesija, kas dod iespēju katru dienu uzzināt jaunas lietas. Tas ir darbs, kas attīsta darītāju katru dienu, stundu un minūti. Līdz ar to varu sacīt: “Jā, es uzzināju kaut ko jaunu par surdotulka darbu, un tas notika ikreiz, kad biju koledžā. To lietu ir tik daudz, ka to pat nevar izteikt dažos vārdos, bet kopumā varu sacīt, ka šī profesija audzina tevi pašu un apkārtējos.”

Zīmju valodas tulka darbā

man visvairāk patīk pakalpojumu sniegšanas dažādība tēmās, veidā un vietā. Man ir iespēja pieredzēt tik dažādas situācijas, ar ko man pašai ikdienas dzīvē varbūt nebūtu iespējams saskarties, piemēram, automašīnu krāsošanas kursi, semināri par fen-šui mākslu un vēl citām lietām.

Esmu atvērta ikvienam izsaukumam, kas tiek piedāvāts. Katram klientam un katram izsaukumam cenšos pielāgoties un radīt vislabāko rezultātu, kā arī iegūt jaunas prasmes savā turpmākajā darbā. Taču, protams, ir izsaukumi, kuri man mazliet mīļāki par citiem, piemēram, tulkošana izglītības iestādēs, semināros,ursos un dažādos kultūras pasākumos, kā arī televīzijā, jo tas ir citādāks tulkošanas veids un tas daļēji saistīts ar manu otru izglītību – audiovizuālo mākslu. ▲

Zigmārs Ungurs

Foto: no LNSRC arhīva

VZ apskats

VZ NR. 84 ja sācies negaiss un cilvēks atrodas ārpus telpām, tad vajag patverties telpās vai automašīnā. Ja esat automašīnā, atrodiet drošu vietu, kur apstāties, palieciet automašīnā, nepieskarieties metāla virsmām un ieslēdziet avārijas signālu.

Ja esat mežā, meklējiet patvērumu zemākā vietā, biežoknī ar zemiem kokiem.

VZ NR. 85 tagad Latvijā var reģistrēt arī tādus auto, kuriem stūre atrodas labajā pusē. Ir izstrādāti noteikumi, kā šādas automašīnas jāpārveido. Uzmanību! Automašīnām ar stūri labajā pusē būs daudz augstāks obligātās civiltiesiskās atbildības apdrošināšanas (OCTA) maksājums!

Ja vēlaties pielāgot auto ar stūri labajā pusē un to reģistrēt Latvijā, vispirms ieteicams noskaidrot pielāgošanas izmaksas un OCTA cenu. Iespējams, tas nebūs izdevīgi.

VZ NR. 91 Latvijas vēstniecībā Indijā būtiski audzis saņemto ilgtermiņa vīzu pieteikumu skaits no studentiem, kuru ieceļošanas mērķis ir profesionālās vai augstākās izglītības iegūšana Latvijā. Ķīnā interese par Latviju pieaugusi cita iemesla dēļ, un tas ir tūrisms.

VZ NR. 93 ja jums iekož svešs suns vai cits dzīvnieks. Varbūt kodums nav nopietns, bet dzīvnieks var būt inficējies ar trakumsērgu, ko nodod arī jums. Tāpēc visiem vajadzētu zināt, kā rīkoties, ja cilvēku sakodis, sakrāpējis vai apsiekalojis suns, kaķis, lapsa vai cits dzīvnieks.

VZ NR. 94 Latvijas likumi par personu tiesībām un pienākumiem balstās uz vairākiem starptautiskiem dokumentiem, kuriem Latvija ir pievienojusies. Kādi tie ir?

VZ NR. 95 vārdi kalendārā – vieniem cilvēkiem ir, bet citiem nav. Kāpēc? Iespējams, arī starp mūsu biedriem ir tādi, kuru vārdi nav iekļauti kalendārā. Vai var kaut ko darīt, lai šo situāciju labotu un viņu vārdi parādītos kalendārā. Jā, viss ir iespējams! ▲

Videoziņas var noskatīties internetā: www.lns.lv un rc.lns.lv

Atskatīsimies!

Jau nākamajā gadā 19. maijā svinēsim LNS simtgadi. Iedomājieties, mūsu organizācija būs veselu gadsimtu sena! Ir vērts atskatīties uz bijušo! Tāpat kā Latvijas simtgadē projektos “Vēsturiskais ceļš uz simtgadi” un “Latvija likteņa vējos” izgājām cauri Latvijas vēstures dažādiem posmiem, tāpat mums vajadzētu atcerēties arī LNS vēsturi un izcilākās personības, piemēram, kultūras, izglītības,

sabiedriskā darba un citās jomās.

Tāpēc šogad mūsu laikrakstā publicēsim vairāk vēsturisku materiālu. Izcelsim no aizmirstības arī mazāk zināmas personības, kas devušas savu ieguldījumu nedzirdīgo kopienas attīstībā un izaugsmē.

Šajā numurā tāds ir apraksts par ĀRIJU GRIGOROVICU, kuram 19. janvārī apritētu 90 gadi.

Ārijs Grigorovičs
(19. 01. 1929 – 24. 08. 1985)

Mūsu tagadējā paaudze nemaz nezina, kas bija Ārijs Grigorovičs. Jā, viņš nav LNS Goda biedrs, bet savā laikā bija ne mazāk nozīmīga un aktīva personība. Šogad 19. janvārī viņam apritētu 90 gadi. Atskatīsimies un atcerēsimies šo lielo personību.

Ārijs dzimis 1929. gada 19. janvārī Zasā, Jēkabpils novadā zemnieku ģimenē. Jau no mazotnes viņš mīlēja dabu un saprata skaistumu, sadraudzējās ar grāmatām, kas bija viņa mierinātājas un padomdevējas visā turpmākajā dzīvē. Kad vecāki pārcēlās uz dzīvi Iršos Kokneses novadā, viņš sāka mācīties skolā, pabeidza Iršu septiņgadīgo skolu un uzsāka darba gaitas.

Viņa dzīve citā virzienā pagriezās 17 gadu vecumā ļaunas slimības – meningīta dēļ. Slimības sekas bija dzirdes zaudēšana. Taču no dabas Ārijs bija dzīvespriecīgs un rosīgs, tāpēc nepadevās pesimismam.

Ģimene pārcēlās uz dzīvi Pļaviņās. Un atkal, 19 gadu vecumā Āriju piemēklēja smags nelaimes gadījums. Tas prasīja ilgstošu ārstēšanos slimnīcā. Kad veselība kaut cik nostabilizējās, viņš sāka strādāt Pļaviņu kurpnieku darbnīcā.

Jaunībā Ārijs nodarbojās ar fotografēšanu. Lai kur gāja, brau-

ca ekskursijās, visur ņēma līdzī fotoaparātu. Vēlākajos gados viņu ieinteresēja arī radiotehnika.

Ārijs nodibināja savu ģimeni 1957. gadā. Nākamajā gadā piedzima pirmais dēls Raimonds, bet 1962. gadā otrs dēls Einārs.

1955. gada Pļaviņās organizējās savā Latvijas Nedzirdīgo biedrības nodaļa. Ārijs Grigorovičs bija dibinātājs un pirmais priekšsēdētājs. Šajā amatā viņš darbojās līdz 1958. gadam. Vēlāk bija aktīvs palīgs visā Pļaviņu nodaļas darbā.

Piemēram, kad Pļaviņu nodaļa svinēja dzejnieka Raiņa 100 gadu jubileju, Ārijs uzzīmēja un izvietoja pie sienas Raiņa portretu. Zīmējums izdevās ne sliktāk kā profesionālam māksliniekam. Viņš gatavoja arī lozungus, dažādus uzrakstus, kas greznoja kluba telpas.

Ārijs Grigorovičs rakstīja “Kopsoli”, piemēram, plašu aprakstu par pirmo nedzirdīgo lauksaimnieku salidojumu Pļaviņās.

Ārijs rakstīja arī dzejoļus un publicēja tos “Kopsoli”, viņš bija mūsu dzejnieks. Viņš mīlēja skaistumu – ne tikvien dabā, bet arī cilvēku attiecībās, literatūrā, mākslā. Viņš sacerēja tādus dzejoļus kā “Ziemā” (1965), “Nedzirdīgai sievietei” (1966), “Es mīlu grāmatas uz dzeju”, “Zied rudzi” (1968), “Ziedoņu vēji”, “Dzeguzīte” (1969) u.c.

Dzejas pasaule viņam bija ļoti tuva. Daudzus citu dzejnieku dzejoļus Ārijs citēja pēc atmiņas – sevišķi Imanta Ziedoņa dzeju.

Gadiem ritot, Ā. Grigoroviča veselība pasliktinājās. Daudzās slimības viņu nomocīja, un viņš pāragri mira 1985. gada 28. augustā. Bet mums mantojumā palikuši viņa jaukie, sirsnīgie dzejas sacerējumi... ▲

Līga Pauniņa

ZIEMĀ

*Liegas pārslas pilnām saujām
Sijādami vēji ber.
Salti pirksti ledus skaujām
Ezerus un upes tver.*

*Pagaist rudens rītu salnas,
Ciema ļaudis takas brien.
Vējam svelpot, mums no kalna
Liksmi kamanīgas skrien.*

*Ai, kā slēpes drāžas lejup,
Šķiet, zem kājām zeme gaist!
Sals un tīksme kveldē seju,
Vaigi koši sārti kaist.*

*Un, kad atvilgst vēji valgāk,
Mikstais sniegs kad līp un kūst, –
Pikoties sauc balsis spalgas,
Sniega cietokšņi lai grūst!*

*Apnīk draisko cīņu tracis,
Sniega vīrs tiek darināts:
Valba greizās ogļu acis.
Pāri plecam slotaskāts.*

*Steigsim mājās drīz, jo, raugi, –
Dzīstot rieta blāzma rūs!...*

DZEGUZĪTE

*Apšu audzes malā
Balodītis dūko.
Smuidra bērza galā
Dzeguzīte kūko:
ku - kū, ku - kū, ku - kū...*

*Katru pavasari,
Liekas, ap šo dienu
Atskaitīt tu vari
Dzīves gadu vienu:
ku - kū, ku - kū, ku - kū...*

*Balodīt, beidz dūdot,
Dzeguzīt, tu – skaitīt
Gadus tos, kas zūdot
Mūžā aizrīt raiti:
ku - kukū, ku - kū, ku - kū...*

*Draugi ciemos nenāk
Mani sirnu lūkot...
Tikai kā reiz senāk
Dzeguzīte kūko:
ku - kū, ku - kū, ku - kū...
Grāmatas kā mīļi draugi
Aicina pie sevis mūs.*

Kādas būs svarīgākās izmaiņas pensionāriem 2019?

Svarīga ziņa – pensijas saņēmēja nāves gadījumā viņa dzīvesbiedrs (sieva vai vīrs) 12 mēnešus varēs saņemt pabalstu 50% apmērā no mirušā dzīvesbiedra pensijas. Lai saņemtu pabalstu, ir jāievēro vairāki nosacījumi.

Pirmkārt, šo pabalstu varēs saņemt tikai tad, ja dzīvesbiedrs miris pēc 2019. gada 1. janvāra.

Otrkārt, pabalstu neizmaksās automātiski, tāpēc pašam jāsniedz iesniegums Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrā (VSAA).

Treškārt, iesniegums jāiesniedz 6 mēnešu laikā kopš mirušā dzīvesbiedra nāves dienas.

Ceturtkārt, pabalstu varēs saņemt tikai mirušā pensionāra dzīvesbiedrs – arī viņam

jābūt pensionāram. Cits radnieks šo pabalstu saņemt nevar!

Daudzi domā, ka šis pabalsts attiecas tikai uz vecuma pensionāriem. Nē! Pabalsts mirušā dzīvesbiedram attiecas arī uz **invaliditātes pensijas saņēmējiem!** Tātad arī nedzirdīgie (3. inval. gr.) to var saņemt.

Saglabājas arī pabalsts personai, kura uzņēmusies mirušā pensionāra apbedīšanas izdevumus. Šo apbedīšanas pabalstu var saņemt ne tikai mirušā tuvinieki, bet arī cita persona, kura faktiski organizēja un maksāja apbedīšanas izdevumus. Lai saņemtu pabalstu, jāraksta iesniegums VSAA.

No šī gada pirmā janvāra palielināties vecums, kad var aiziet pensijā. Šogad tas ir 63 gadi un 6 mēneši. Bet darba stāžs (kad maksāti nodokļi)

nedrīkst būt mazāks par 15 gadiem.

Ja cilvēkam apdrošināšanas stāžs nav mazāks par 30 gadiem – varēs iet pensijā divus gadus agrāk. 2019. gadā pensijā agrāk varēs iet personas, kuras sasniegušas 61 gadu un 6 mēnešu vecumu.

Publicējam tabulu, kurā katrs var atrast savu dzimšanas gadu un mēnesi un attiecīgi, savu pensijā iešanas gadu un mēnesi. Tabula ir tikai par periodu līdz 2022. gada 1. janvārim. ▲

Zigmārs Ungurs

Pensionēšanās vecums	Dzimšanas gads	Pensijā iešanas gads
1.01.2019. 63 gadi un seši mēneši	10.1955.	04.2019.
	11.1955.	05.2019.
	12.1955.	06.2019.
	01.1956.	07.2019.
	02.1956.	08.2019.
	03.1956.	09.2019.
	04.1956.	10.2019.
	05.1956.	11.2019.
1.01.2020. 63 gadi un deviņi mēneši	06.1956.	12.2019.
	07.1956.	04.2020.
	08.1956.	05.2020.
	09.1956.	06.2020.
	10.1956.	07.2020.
	11.1956.	08.2020.
	12.1956.	09.2020.
	01.1957.	10.2020.
1.01.2021. 64 gadi	02.1957.	11.2020.
	03.1957.	12.2020.
	04.1957.	04.2021.
	05.1957.	05.2021.
	06.1957.	06.2021.
	07.1957.	07.2021.
	08.1957.	08.2021.
	09.1957.	09.2021.
01.01.2022. 64 gadi un trīs mēneši	10.1957.	10.2021.
	11.1957.	11.2021.
	12.1957.	12.2021.
	01.1958.	04.2022.

Kā noslēgt līgumu ar Biti

“Kopsolī” 2018. gada decembra numurā Nr. 12 publicējam interviju ar mobilo sakaru operatora Bite klientu menedžeri Eduardu Kalvi. Viņš pastāstīja par LNS un Bites sadarbību un speciālo piedāvājumu LNS.

Tagad pastāstīsim par šo piedāvājumu sīkāk.

Vispirms – Bites piedāvājums attiecas tikai uz **LNS biedriem vai LNS darbiniekiem – dzirdīgiem un nedzirdīgiem.**

Bites piedāvājums ir neierobežots internets ar 75% atlaidi no parastā Bites tarifa. Tas nozīmē, ka mēnesī par internetu jāmaksā 5,63 eiro. Bet tas ir tikai par internetu. Ja grib sūtīt SMS, tad par katru SMS papildus jāmaksā 0,06 eiro.

Tikai Surdocentrā līgumu ar Biti par 50% atlaidi internetam var noslēgt jebkurš cilvēks! Arī tāds, kas nav saistīts ar LNS. Bet tikai Surdocentrā!

Ārzemēs Bites pakalpojumi ir par pilnu maksu!

Svarīgi! Lai noslēgtu līgumu ar Biti, **nevajag iet uz Bites saloniem**, tur šādu līgumu noslēgt nevarēs!

Rīgas biedriem jāiet pie klientu

apkalpošanas speciālistiem – Jura Grunduļa Surdocentrā vai Vitas Alksnes Rehabilitācijas centrā.

Citu reģionālo biedrību biedriem jāvērsas savā biedrībā.

Kā notiek līguma slēgšana? Pie klientu apkalpošanas speciālista tiek noformēts pieprasījums pēc speciālā Bites piedāvājuma. Pēc tam speciālists pieprasījumu nosūta Bitei.

Bite sagatavo līgumu un ar kurjeru nosūta uz klienta norādīto vietu. Piemēram, uz klienta mājām vai biedrību. Neaizmirstiet pieprasījumā pateikt, uz **kuriem jānosūta gatavais līgums!**

Ir atšķirība starp agrāko LMT piedāvājumu un Bites piedāvājumu! LMT SIM karti drīkstēja likt tikai Surdocentra izsniegtajās planšetēs. Bet **Bites SIM karti drīkst lietot jebkurā ierīcē** – planšetē vai telefonā. ▲

Zigmārs Ungurs

Noslēdzies LNSF sporta gads

Latvijas gada balvas nedzirdīgo sportā - 2018 svinīgā apbalvošanas ceremonijā tika sadalītas svinīgā gada noslēguma pasākumā 15. decembrī. Par gada labāko sportisti atzīta peldētāja Zane Embrekte.

Apbalvošanas ceremonijā tika sveikti trīs Latvijas labākie sportisti.

Kā pirmā ir **Zane Embrekte – peldēšanā** (Gada labākā sportista balvu saņēma pirmo reizi); **2. Māris Grēnišs – vieglatlētikā**; **3. Artis Vazdiķis – peldēšanā.**

Z. Embrekte 2018. gadā priedēja ar lielisku sasniegumu 12. Eiropas Nedzirdīgo peldēšanas čempionātā, kur izcīnīja 3. vietu – bronzas medaļu 100 m brīvajā stilā un 4. vietu 50 m brīvajā stilā.

M. Grēnišs labi startēja 6. Eiropas Nedzirdīgo čempionātā telpu vieglatlētikā, izcīnot sudrabu tāllēkšanā un bronzu 60 m barjerskrējienā. Tas ir augsts sasniegums.

A. Vazdiķim trešā labākā Latvijas sportista tituls piešķirts pirmoreiz – par Eiropas Ne-

dzirdīgo peldēšanas čempionātā uzrādītiem rezultātiem: 7. vietu 50 m brīvajā stila peldējumā; 8. vietu 100 m brīvajā stilā un 100 m uz muguras. Artis kļuvis par sporta meistarkandidātu 200 m brīvajā stilā.

Uz Latvijas labākā sportista balvu vēl pretendēja: vieglatlētī – Sergejs Soklakovs, Artis Ozols un Paulis Kalniņš, peldētājs Rūdolfs Stupāns, boulinga spēlētāji – Vladimirs Lagunovs, Anīta Valdmāne u.c.

Populārākais sporta veids starp nedzirdīgiem

2018. gadā bijis **mini golfs**, kas šogad pulcēja daudz dalībnieku.

Cīņā par nomināciju "2018. gada aktīvākais sporta klubs" uzvarēja **Nedzirdīgo sporta biedrība "Liepava"**, kas tai ir otrā balva pēc kārtas kluba karjerā.

„**Labākā jaunā sportista**” nomināciju ieguva vieglatlētis **Paulis Kalniņš**, kas šogad 4. Eiropas Nedzirdīgo čempionātā vieglatlētikā jauniešu vidū 6 dalībnieku konkurencē šķēpa mešanā izcīnīja zelta medaļu, to aizņemot 49,78 m (Eiropas čempionāta jauniešiem rekords).

Uz Latvijas labākā jaunā sportista balvu pretendēja arī peldētājs **Artis Vazdiķis**.

„**Aktīvākā sportista 2018**” titulu savā starpā dalīja **2 pretendentes: Jekaterina Jāsinska-Volkova (RNŠDK "ŠaDa") un Karīna Mazure no "Liepavas"**. Abas piedalījās ne tikai LNSF sporta sacensībās, bet arī sporta klubu rīkotajos turnīros.

Par nozīmīgu ieguldījumu nedzirdīgo sporta attīstībā LNSF prezidente I. Kraze pasniedza pateicības rakstu visiem treneriem – **Karinai Maslovai** (boulingā), **Māritei Lūsei** un **Indrai Eversonei** (vieglatlētikā), **Gaiņai Brokai** un **Andrejam Ostrovskim** (peldēšanā). ▲

Iveta Kraze

Foto no LNSF mājaslapas

Sekmīgi starti starptautiskajās sacensībās Polijā

Rīgas internātvidusskolas bērniem ar dzirdes traucējumiem skolēni J. Sikorska piemiņas memoriāla sacensībās peldēšanā Poznaņā (Polija) 15.–19. novembrī izcīnīja 9 medaļas un uzstādīja 3 jaunus republikas nedzirdīgo rekordus. Tas bija viņu veltījums Latvijas simtgadei.

Kopā startēja 6 valstu 9 komandas – Polija, Baltkrievija, Kazahstāna, Ukraina, Maskava un Latvija.

Sacentās 90 dalībnieki (Latvijai – 16 peldētāji).

Latvijas komandā šoreiz daudzi gadus jauni peldētāji startēja pirmoreiz un kopvērtējumā izcīnīja 5. vietu. Individuāli 4 skolēni ieguva 9 medaļas – 1 zelta, 2 sudraba, 6 bronzas un 1 gandarījuma medaļu. Labākie komandā bija: **Artis Vazdiķis** – 4 /1Z,2S,1Br/; **Kārlis Melderis** – 3 /0,0,03,/ **Emīls Balodis** – 2 /0,0,2/ . Iegūta gandarījuma balva mūsu 9 gadus jaunajai peldētājai Tinai Siliņai – labs pieteikums nākotnei. Trīs jaunus republikas nedzirdīgo rekordus izcīnīja A. Vazdiķis.

Arī pārējie peldētāji startēja ļoti labi, uzstādot personīgos rekordus. Paldies visiem!

Lai visiem veicas mācībās un treniņos! Novēlu veiksmīgu jauno – 2019. gadu. ▲

Jevgēnijs Puhovs

Piemiņas vārdi

Mūžības ceļā devusies ANITA KUKULE, ilggadīgs Latvijas Nedzirdīgo biedrības (LNB) zīmju valodas tulkis tālajos 60. – 90. gados.

Anitas vecāki bija nedzirdīgi, ģimenē galvenā bija zīmju valoda, un to Anita apguva perfekti. Agri iepazīna nedzirdīgo sabiedrību, pavadot vecākus uz vietējo LNB Rīgas nodaļas klubu un citiem pasākumiem.

Pēc grāmatvedības kursu beigšanas 1960. gadā uzsāka darbu gaitas LNB Rīgas nodaļā, pēc tam bija tulkis Rīgas MRU, bet no 1975. gada šos pienākumus pildīja LNB Centrālajā valdē līdz aiziešanai pensijā, kad pēc 33 gadu darba gaitām nolēma meitai palīdzēt uzaudzināt bērnus.

Būdama viena no LNB pieredzes bagātākajām un ilggadīgākajām zīmju valodas pratējām, Anita daudz paveica jaunu tulkus iesaistīšanā, iedrošināšanā un apmācībā. Viņai bija uzticēts organizēt tulkus pieredzes apmaiņas pasākumus un kvalifikācijas celšanas kursus, bieži vien izbraucot arī uz rajonu nodaļām, kur bija vajadzīga viņas profesionālā prasme.

Anita sabiedriskā kārtā iesaistījās arī Kopsolī darbā, kad bija nepieciešama palīdzība grāmatvedības lietās vai komunikācijā ar KS lasītājiem.

Laikabiedri Anitu atceras kā majestātiska miera paraugu, nesteidzīgu, optimistisku, smaidošu būtni, kas sarežģītās situācijās mēdza teikt – *tikai mieru, viss būs labi*. Un viņai bija taisnība...

Mums paliek šie vārdi un Anitas gaišais dvēseles starojums no aizsaulas.

**Izsakot patiesu līdzjūtību ģimenei:
LNS valde un LNS laikraksts Kopsolī.**

Mīļi sveicam!

Februāra jubiliāriem reizē ar vislabākiem novēlējumiem vēltijam šādas dzejas rindas!

Smaidam!

*Ja tev ir kaut kādas bēdas,
Raksti tās uz kājas pēdas –
Kā tu kāju zemē liksi,
Tā no bēdām vajā tiksī.
Pasmaidīsi, tālāk dosies
Rūpēm, raizēm nepadosies!*

Rīgas biedrībā

1.02 RIMA BANKOVSKA
4.02 MAIJA PŪCE
5.02 NADEŽDA PURIŅA
9.02 RITA STEPIŅA
10.02 VISVARIS ŠMONS
12.02 ZIGMUNDS ŽOHOVSKIS
14.02 ELMĀRS CIELAVS
15.02 INTA VAIVADE
16.02 IGORS ĻEPLIŅS
16.02 ILZE KELLE
18.02 VASILIJS BESARABOVS
20.02 NATAĻJA KALNA
25.02 ALDIS STROŽS
26.02 DACE BOZDŽANE
27.02 SANDRA MIRĶE

Daugavpils biedrībā

17.02 LEONORA SKUDRA
26.02 SKAIDRĪTE GARUOLE

Valmieras biedrībā

8.02 OLITA LAŅĶE

Kuldīgas biedrībā

22.02 BARKOVSKA LIDIJA

Liepājas biedrībā

3.02 LAIMA KARLŠTRĒMA
9.02 RITA JĒKULE

Rēzeknes biedrībā

14.02 NATAĻJA MATVEJENKO

Pasākumi biedrībās februārī

RĪGĀ

6., 20., 27.02 pl.16.30 Informācijas vakars
13.02 pl.16.30 Valentīndiena

TUKUMĀ, JELGAVĀ

16.02. pl.12 Valentīndiena

PLAVIŅĀS

16.02 pl.13 Valentīndiena

DAUGAVPILĪ

5., 26.02 pl. 13 Laikrakstu apskats

7.02 pl. 13 "Klāt Meteņi"

14.02 pl.13 "Uzzini, kas ir Valentīndiena"

19.02 pl. 13 Informācija par nedzirdīgo dzīvi

21.02 pl. 13 IK "Nezinīši"

23.02 pl. 11 Līvānu grupas sapulce

LIEPĀJĀ

5., 12., 19., 26.02 pl. 12 Laikrakstu un žurnālu apskats

5., 12., 19., 26.02 pl. 13 Info par nedzirdīgo dzīvi

9.02 pl. 12 Atpūtas pasākums „Māksla šķeļ ledū!”

23.02 pl. 13 Visi uz slidotavu!

SMILTENĒ

14., 28.02 pl.12 Informācijas diena

21.02 pl.12 IK "Kustīgās rokas – Lejam sveces"

ALŪKSNE

1.02 pl.12 Laikrakstu apskats

5.02 pl.12 Informācijas diena

8.02 pl.12 Nedzirdīgo ziņas

15.02 pl.12 IK "Kustīgās rokas – Lejam sveces"

26.02 pl.12 Pārrunas

VALMIERĀ

5., 12., 19., 26.02 pl. 15,30 Dejas

7., 14., 21., 28 pl. 11 Vizuālā un mākslas darbnīca

7.02 pl. 14 Laikrakstu apskats

8.02 pl. 14 Valmieras RB -72

14.02 pl. 14 Jaunumi nedzirdīgo pasaulē

22.02 pl. 14 Padomi sievietēm

23.02 pl. 12 "Met, met, Metenīt"

28.02 pl. 14 Ingas virtuve

VENTSPILĪ

4.02 pl. 18 Par sociālajiem pakalpojumiem

7., 14.02 pl. 11 Laikrakstu un žurnālu apskats

11.02 pl. 18 IK "Rokdarbi"

16.02 pl. 13 Valentīna diena

18.02 pl. 18 Lietuvas Republikas neatkarības diena

21.02 pl. 10 IK "Kulinārija"

25.02 pl. 18 Igaunijas Republikas neatkarības diena

28.02 pl. 11 Jaunumi pasaulē

RĒZEKNĒ

5., 19.02 pl. 12 Mutvārdu žurnāls

7.02 pl. 13 Avīžu/žurnālu koplasišana

12.02 pl. 12 Svarīgākās aktualitātes pasaulē un Latvijā

14.02 pl. 11 IK „Saimniecīte”

16.02 pl. 13 IK „Juniors” – „Mīļumdienas jampadracis”

21.02 pl. 13 Video filmu demonstrējumi

26.02 pl. 12 Avīžu/žurnālu koplasišana

28.02 pl. 13 Informācija "Kas jauns?"

KULDĪGĀ

5., 12., 19.02 pl. 10 Deju un kustību darbnīca

6.02 pl. 10 Foto izstāde

7., 14., 21.02 pl. 11 Vizuālā un mākslas darbnīca. Peldbaseina apmeklējums

11.02 pl. 12 „Meteņi” – katram līdzī pašaceptas pankūkas

13.02 pl. 12 Sieviešu klubiņš

16.02 pl. 12 Valentīna diena. Ierasties sartos tērpos ar groziņu

18.02 pl. 15 Psiholoģiskās adaptācijas treniņš (psiholoģes)

25.02 pl. 12 Avīžu koplasišana

Latvijas pastā turpinās abonētu pasūtījumu pieņemšana preses izdevumiem!

Nākamais numurs

13.02